

Guldsmed – specialteknik

Guldsmedsyrket är ett hantverksyrke med lång tradition. Ämnet guldsmed – specialteknik behandlar specialtekniker vid tillverkning av smycken.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet guldsmed – specialteknik ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att genomföra alla steg i processen för tillverkning av smycken. Det innebär att visualisera genom teknisk ritning, planera arbetet, välja lämpliga material och tekniker, utföra arbetet samt att utvärdera arbetsprocessen och analysera resultatet. Undervisningen ska stimulera elevernas självständighet samt utveckla deras idériedom, personliga ansvarstagande, egna drivkraft och skaparglädje. Eleverna ska dessutom ges möjlighet att utveckla ett kreativt tänkande med känsla för form och skapande. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla konstnärlighet och noggrannhet i arbetet.

Genom undervisningen ska eleverna ges rika möjlighet att träna olika specialtekniker vid tillverkning av smycken. Eleverna ska också ges möjlighet att använda sina teoretiska kunskaper om arbetsprocess, tekniker, verktyg och material i det praktiska arbetet.

Undervisningen i ämnet guldsmed – specialteknik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förmåga att genomföra guldsmedsarbete med användning av specialtekniker.
- Förmåga att använda tekniker för juvelfattning.
- Kunskaper om ädelstenar.
- Förmåga att utföra tekniska beskrivningar.
- Förmåga att utvärdera och analysera resultatet av arbetet.

Nivåer i ämnet

Nivå 1, 100 poäng, som bygger på nivå 3 i ämnet guldsmed – fördjupning.

Nivå 2, 100 poäng.

Nivå 3, 100 poäng.

Gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod:

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet guldsmed – specialteknik på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Planering av arbetet och utförande av varierade yrkesmässiga specialtekniker vid tillverkning av smycken i egen design, till exempel granulering, formning, inpassning, smide, bockning och charmer.
- Läran om ädla stenar och pärlor. Olika stenars hårdhet samt deras användningsområden inom guldsmede.
- Juvelfattning, till exempel riven fattning.
- Skapande av tekniska beskrivningar, till exempel genom analoga eller digitala tekniker.
- Utvärdering och analys av arbetsprocessen med förslag på hur arbetet kan förbättras.

Nivå 2, 100 poäng

Nivåkod:

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet guldsmed – specialteknik på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Planering av arbetet och utförande av varierade yrkesmässiga specialtekniker vid tillverkning av smycken i egen design, till exempel gravyr, hårdlödning och trådarbete.
- Läran om ädla stenar och pärlor. Vanliga ädelstenar, till exempel diamant, rubin och safir, samt deras ljusbrytningsindex.
- Juvelfattning, till exempel stjärnstick.
- Utformande av detaljerade tekniska beskrivningar för vidareutveckling av idéer, till exempel genom analoga eller digitala tekniker.
- Utvärdering och analys av arbetsprocess.

Nivåkod:

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet guldsmed – specialteknik på nivå 3 ska behandla följande centrala innehåll:

- Planering av arbetet och utförande av varierade yrkesmässiga specialtekniker vid tillverkning av smycken i egen komplex design, till exempel colorit, emaljering, hårdlödning och trådarbete.
- Läran om ädelstenar och pärlor. Vanliga ädelstenar, till exempel smaragd, topas och citrin. Skillnaden mellan odlade pärlor och sötvattenspärlor.
- Juvelfattning, till exempel faden och carré.
- Utförande av teknisk beskrivning, till exempel genom analoga eller digitala produktionstekniker.
- Utvärdering av arbetsprocess samt analys.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven genomför guldsmedsarbete med **godtagbart** resultat samt använder med **viss** skicklighet specialtekniker.

Eleven använder tekniker för juvelfattning med **viss säkerhet**.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om ädelstenar.

Eleven utför tekniska beskrivningar med **viss säkerhet**.

Eleven utvärderar och analyserar resultatet av arbetet med **enkla** omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan förbättras.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven genomför guldsmedsarbete med **gott** resultat samt använder med **god** skicklighet specialtekniker.

Eleven använder tekniker för juvelfattning med **säkerhet**.

Eleven visar **goda** kunskaper om ädelstenar.

Eleven utför tekniska beskrivningar med **säkerhet**.

Skolverket

Gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå

Eleven utvärderar och analyserar resultatet av arbetet med **välgrundade** omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan förbättras.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven genomför guldsmedsarbete med **mycket gott** resultat samt använder med **mycket god** skicklighet specialtekniker.

Eleven använder tekniker för juvelfattning med **god säkerhet**.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om ädelstenar.

Eleven utför tekniska beskrivningar med **god säkerhet**.

Eleven utvärderar och analyserar resultatet av arbetet med **välgrundade och nyanserade** omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan förbättras.